
– Spesialitetskomiteene fremmer kvaliteten i faget

AKTUELT I FORENINGEN

ANDERS RYEN

anders.ryen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Spesialitetskomiteene er sakkyndige og rådgivende utvalg i Legeforeningen. Aktuelt i foreningen har tatt en prat med lederen for spesialitetskomiteen i barne- og ungdomspsykiatri, Gro Janne Wergeland, for å få vite litt om hvordan de jobber.

BRENNER FOR FAGET: – Å fremme fokus på kvalitet i utdanningen og arbeide frem endringsforslag i utdanningen i dialog med fagpersoner, er svært spennende, sier Gro Janne Wergeland. Foto: Anders Ryen

– Jeg er interessert i faget og fagutvikling. Det å ha muligheten til å være med å tenke langsiktig om retningen faget går i, fremme fokus på kvalitet i utdanningen og arbeide frem endringsforslag i utdanningen i dialog med fagpersoner, er svært spennende. Det er nok dette som er grunnen til at jeg ble

med i spesialitetskomiteen, sier Gro Janne Wergeland, spesialist i barne- og ungdomspsykiatri og leder for spesialitetskomiteen i barne- og ungdomspsykiatri.

Når hun ikke er engasjert i arbeidet med spesialitetskomiteen, jobber Wergeland som overlege ved klinikk for psykisk helsevern for barn og unge i Helse Bergen. Samtidig arbeider hun med forskning og undervisning som professor ved Klinisk institutt ved Universitetet i Bergen.

Wergeland startet sine medisinstudier i Bergen og gjennomførte turnus i Harstad. Allerede da hun skulle skrive sin særoppgave falt valget på et emne i barne- og ungdomspsykiatri, så interessen for faget var der tidlig.

– Vi er heldige og har et stort fagmiljø i Bergen med både generalist-poliklinikker og en rekke mer spesialiserte enheter. Fokuset klinikken har hatt på fagutvikling de siste årene er veldig inspirerende. Det gir mulighet til å delta i mindre eller større kvalitets- og forbedringsarbeider, eller i forskningsprosjekter, og slik kunne bidra til å utvikle faget videre, sier Wergeland.

Å jobbe med unge i utvikling

Lederen for spesialitetskomiteen trekkes mot breddekompetansen barne- og ungdomspsykiatri krever, og å jobbe tverrfaglig i team. Faget krever mye refleksjonsarbeid, forteller hun. Det tverrfaglige samarbeidet er viktig, både i utredningen og i oppfølgingen av barnet eller ungdommen og familien.

– Å få til et samarbeid med barn og ungdom kan noen ganger være krevende. Særlig der de selv kanskje ikke er motiverte, eller ser behovet for hjelp i øyeblikket.

Wergeland innrømmer at det kan være tøft å jobbe med barn og ungdom i vanskelige situasjoner, og trekker særlig frem viktigheten av gode kollegaer å støtte seg på.

– Fagets spennvidde innebærer også at man møter barn og ungdom i en fase med stor utvikling. Man ser kanskje bare bruddstykker eller uferdige tilstandsbilder, der det blir viktig å følge utviklingen over tid og kanskje gjennom år. Det har nok blitt mer fokus på livsløpsperspektivet i en del psykiske lidelser gjennom de siste årene, konstaterer hun og understreker at det er både meningsfullt og spennende når behandlingen fører til at barnet eller ungdommen kommer inn i et bedre utviklingsspor.

Hvorfor spesialitetskomiteen

Det er opplagt at Wergeland har et veldig stort engasjement for faget. Men er det noe spesiell grunn til at hun ble med i spesialitetskomiteen?

- Det har vært spesielt interessant å arbeide med overgangen til læringsmål og læringsaktiviteter i spesialistutdanningen. Blant annet har komiteen jobbet med å sikre nasjonalt anbefalte kurs og terapiutdanning i faget, svarer hun og legger til:
- Det er også et stort pluss at komiteen består av engasjerte kollegaer som representerer ulike helseregioner, og by og distrikt.

Tiden etter pandemien

Pandemien førte til at utdanningsvirksomhetene over tid hadde liten kontakt med andre aktører om den nye strukturen for spesialistutdanning. Dette falt sammen med innkjøringen av en ny utdanningsstruktur, som ikke var godt etablert ved mange utdanningsinstitusjoner.

- Behovet for oppfølging var derfor stort. Etter pandemien har spesialitetskomiteen intensivert besøk hos utdanningsinstitusjonene, og har planer om å besøke alle i løpet av en fireårs-periode. Dette har vært nyttig og nødvendig, både for komiteen og institusjonene, sier Wergeland.
- Under besøkene fortelles det om en stor økning i henvisninger til barne- og ungdomspsykiatri. Henvisningsantallet økte betydelig under pandemien, og har stabilisert seg på et jevnt høyt nivå uten å gå tilbake til slik det var før pandemien. Dette setter selvfølgelig et stort press på tjenestene og på økt drift. I denne situasjonen blir det særlig viktig med fokus på kvaliteten i utdanningen, understreker Wergeland.

Besøkene på utdanningsinstitusjonene

Når spesialitetskomiteen besøker en utdanningsinstitusjon, har de i forkant mottatt en rapport med opplysninger om generell utdanningsplan, læringsarenaer, kompetanse, aktivitet og strukturelle forhold, samt en plan for helhetlig spesialistutdanningsløp og internundervisning.

Under besøket gjennomgås rapporten med fokus på det institusjonen har lykkes med, og om det har vært særlige utfordringer. Det er egne møter med leger i spesialisering (LIS), overleger og ledelsen.

Et slikt besøk tar gjerne en hel dag og krever en del forarbeid, forklarer Wergeland.

- Noen ganger dukker det opp forhold som gjør at vi ønsker å følge opp utdanningsvirksomheten. Da benytter vi muligheten til kortere, mer spissede digitale oppfølgingsmøter.

Spesialitetskomiteen planlegger å besøke utdanningsinstitusjonene om lag hvert fjerde år.

Etter pandemien har det vært en økt frekvens av besøk etter et par år uten. Med seks til sju besøk i året har det vært en travel tid for komiteen, selv om de fordeler besøkene mellom seg. Wergeland regner med at dette roer seg når

komiteen har vært til stede hos samtlige institusjoner etter pandemien.

– Vi får gode tilbakemeldinger på besøkene. Faktisk er det de utdanningsinstitusjonene som ser ut til å ha strevd mest med LIS-utdanningen, som kommer med de mest positive tilbakemeldingene. Mange er ofte klar over hvor utfordringene ligger i egen organisasjon, sier Wergeland og fortsetter:

– Vi har opparbeidet oss verdifull innsikt i hvilke utfordringer utdanningsinstitusjonene har og kan bidra i diskusjoner om hvordan de kan løses. Ofte er det de samme utfordringene som går igjen. Generell informasjon kan vi ta med oss til neste institusjon, slik at det blir en erfaringsutveksling.

Blir lyttet til

– Nå har vi hatt de nye forskriftsfestede læringsmålene i noen år, og fått de første spesialistene gjennom den nye utdanningen. Læringsmålene har etter hvert blitt testet godt ut, og det er en forståelse av at revisjonsarbeid er nødvendig. Dette er en diskusjon fagmiljøet trenger, sier Wergeland og legger til at de ser at det er behov for å revidere enkelte av læringsmålene.

Hun trekker også frem det gode samarbeidet med Legeforeningens sekretariat. Det er sekretariatet som videreformidler alle offisielle råd fra komiteen. Gjennom innspill, drøftinger og støtte, er de lett tilgjengelig når komiteen trenger det. De opplever også at innspill de kommer med blir tatt videre av sekretariatet, og at komiteen blir lyttet til som en tydelig fagstemme.

– Barne- og ungdomspsykiatere som er engasjert i faget og fagutvikling må gjerne melde sin interesse for arbeid i spesialitetskomiteen. Det er et meningsfylt arbeid og vi har fått til spennende endringer. Jeg mener vi er med på å fremme kvaliteten i faget, avslutter Gro Janne Wergeland.

Publisert: 20. november 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.17.12

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. juni 2026.